C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-346/24 Judecătoria Orhei, sediul Central

Judecător: Veaceslav Caragia

D E C I Z I E
În numele Legii

08 octombrie 2026 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni și Cristina Prisacari
Grefierul Mihail Zabureanîi
Cu participarea:
Procurorului Liliana Pasat
Avocatului Igor Ciuru

a judecat în ordine de apel, în şedinţă publică, apelul procurorului în Procuratura raionului Orhei, Sveatoslav Savin și apelul suplimentar a procurorului în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sâli declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18 august 2021, pe cauza penală în privința inculpatului:

> **Lesnic Lucian *****,** născut la *****, cod personal *****, originar și domiciliat în raionul *****, satul *****, studii medii incomplete, căsătorit, nesupus militar, neangajat în cîmpul muncii, cetățean al Republicii Moldova, anterior judecat,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal RM.

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:
Instanța de fond: 18 iunie 2018-13 decembrie 2018;
Instanța de apel. 18 ianuarie 2018-02 aprilie 2019;
Instanța de fond: 06 iunie 2019-18 august 2021;

Instanța de apel: 07 septembrie 2021 -26 august 2026 (Curtea de Apel Chișinău); 26 august 2024-16 decembrie 2024 (procedura judecătorului Viorel Pușcaș -demisie) 16 decembrie 2024-08 octombrie 2026.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelurilor, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelurilor, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din13 decembrie 2018, s-a încetat procesul penal conform prevederilor art. 391 alin. (1) pct.6 Cod de procedură penală, de învinuire a lui Lesnic Lucian ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit.b) Cod penal RM, *în legătură că s-au stabilit circumstanțe care exclud posibilitatea tragerii la răspundere penală a inculpatului.*

Fiind contestată, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2019, s-a admis recursul declarat de către procurorul în Procuratura Orhei, Macovei Alexandru, cu casarea sentinţei Judecătoriei Orhei, sediul Central din 13 decembrie 2018, în cauza penală privind învinuirea lui Lesnic Lucian în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal, şi s-a remis cauza la rejudecare în aceeaşi instanţă, în alt complet de judecată.

Pentru a decide astfel, Colegiul penal a Curții de Apel Chișinău a conchis, că instanţa de fond a aplicat în mod necorespunzător legea procesual penală referitor la nulitatea actelor procedurale, or la pronunţarea soluţiei de încetare a procesului penal, aceasta a făcut trimitere la prevederile art. 251 CPP, invocînd încălcările care atrag nulitatea actelor procedurale şi anume, alin. (1) şi (4).

În contextul dat, instanţa de recurs a remarcat, faptul că ordonanţa de reluare a urmăririi penale este un act procedural şi în cazul în care sunt încălcate prevederile legale referitoare la reluarea urmăririi penale, nu atrage nulitatea absolută a actului procedural respectiv, deoarece nu se află sub incidenţa art.251 alin.(2) CPP.

Or, potrivit materialelor rezultă, că cet. Lesnic Lucian şi apărătorului acestuia au luat cunoştinţă cu ordonanţa de reluare a urmăririi penale emisă de Procurorul General interimar Eduard Harunjen, din 17.11.2016, şi careva obiecţii asupra acesteia nu au avut, inclusiv la etapa prezentării materialelor de urmărire penală, nefiind invocate încălcarea prevederilor legale referitor la reluarea urmăririi penale.

Colegiul penal, la fel, a indicat că prima instanţă, în cuprinsul sentinţei, contrar prevederilor legale nu a făcut o analiză a mijloacelor de probă prezente la materialele dosarului, nefiind cercetate nemijlocit în cadrul şedinţelor de judecată,

totodată, nefiind indicate clar care circumstanţe exclud sau condiţionează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală.

După rejudecarea cauzei, prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18 august 2021, *procesul penal în privinţa lui Lesnic Lucian *****, învinuit de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal RM s-a încetat, în legătură cu faptul că s-au stabilit circumstanţe care exclud tragerea la răspundere penală a inculpatului.*

Pentru a pronunţa sentinţa, prima instanță, *în fapt,* a constatat că ***Lesnic Lucian *******, *este învinuit de faptul că*, la începutul lunii mai 2013, în or. Orhei, având o intenție unică, acționând în scopul obținerii muncii forțate, exploatarea persoanelor pentru a obține profit, abuzând de poziția de vulnerabilitate a cetățenilor **********, *****, *****, *****, ***** şi**********, care se aflau într-o situaţie precară din punct de vedere al supravieţuirii sociale, nefiind angajaţi în câmpul muncii, prin înşelăciune, inducîndu-i în eroare că vor avea condiţii bune şi avantajoase de muncă şi un salariu personal de circa 15 000 ruble lunar, perfectându-le din contul lui propriu toate actele necesare legate de plecare în Federaţia Rusă, i-a recrutat şi a organizat transportarea acestora din cont propriu în satul Tamarovka, raionul Iakovlevschii, regiunea Belgorod, Federaţia Rusă, la o uzină pentru producerea cărămizii, amplasată pe str. ***** a, unde, folosind mijloace de constrîngere interzise de legislaţie, confiscându-le la toţi documentele în scopul de a le limita dreptul la libera circulaţie, l-a exploatat pe cet. ***** fără remunerarea muncii conform promisiunilor făcute de la 05.05.2013 pînă la 16 iulie 2013, iar pe cet. **********, *****, *****, ***** şi**********, i-a exploatat fără remunerarea muncii conform promisiunilor făcute de la 21 mai 2013 pînă la 16 iulie 2013, la OAO ”Тамаровский кирпичный завод”, uzină de producere a cărămizilor, la lucrul de producere a cărămizilor.

Astfel, prin acţiunile intenţionate, Lesnic Lucian ***** se învinuiește în săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal - *traficul de fiinţe umane, adică recrutarea, transportarea unei persoane cu consimţământul acesteia, în scop de exploatare prin muncă, săvîrşită prin confiscare a documentelor, înşelăciune, abuz de poziţie de vulnerabilitate, acţiuni săvîrşite asupra mai multor persoane.*

Instanța de fond a pronunțat sentința în cauză.

În termen, sentința instanței de fond a fost contestată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Orhei, Sveatoslav Savin prin care solicită admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond, din motivul ilegalității ei și rejudecarea cauzei, pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care a-l recunoaşte vinovat pe Lesnic Lucian ***** de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit.b) Cod penal al RM, şi a-i

stabili pedeapsa de 8 ani închisoare, cu ispăşirea pedepsei în penetenciar de tip închis.

În motivarea apelului a invocat, că;

-în primul rînd, hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind greşit aplicată legea procesual penală referitor la reluarea urmăririi penale;

-prin ordonanţa procurorului din 29.01.2016, a fost dispusă scoaterea de sub urmărirea penală nr. 2013270948 a lui Lesnic Lucian *****, învinuit de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b), d) din Codul penal al RM, cu clasarea cauzei penale nr. 2013270948;

-ulterior, la 17.11.2016, Procurorul General interimar, Eduard Harunjen, verificând din oficiu, în ordine de control ierarhic, materialele cauzei penale nr. 2013270948, a dispus: anularea din motivele indicate a ordonanţei din 29.01.2016, emisă de procurorul în Procuratura r-lui Orhei, Alexandru Macovei, prin care a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală a lui Lesnic Lucian ***** şi clasarea cauzei penale nr. 2013270948, cu reluarea urmăririi penale;

-procurorul General interimar, Eduard Harunjen, şi-a întemeiat în drept ordonanţa sa pe prevederile art. 1, 6 pct. 37/1), 44); art. 53/1, art. 255, art. 259 şi art. 287 alin. (4) din Codul de procedură penală al RM;

-potrivit prevederilor art. 53/1 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură penală al RM, procurorul ierarhic superior, pe lângă atribuţiile prevăzute la art. 52 alin. (1), în cadrul urmăririi penale realizează următoarele atribuții pentru exercitarea controlului ierarhic: anulează, total ori parțial, modifică sau completează, prin ordonanţă motivată, în condiţiile prezentului cod, actele procurorilor ierarhic inferiori şi ale ofițerilor de urmărire penală;

-totodată, prin articolul unic din Legea nr. 197 din 28.07.2016 pentru modificarea şi completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (Publicat: 09.09.2016 în Monitorul Oficial nr. 293-305, art. nr.: 626), s-a dispus: Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 cu modificările ulterioare, se modifică şi se completează după cum urmează: 1. Articolul 287.: alineatul (1) se abrogă: la alineatul (2). cuvintele „poate fi dispusă şi de către judecătorul de instrucţie" se substituie cu cuvintele,se dispune de către judecătorul de instrucţie în temeiul demersului procurorului sau";

-în acelaşi timp, prevederile art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, în vigoare la momentul adoptării ordonanței de reluare a urmăririi penale, stipulau că în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite,

ori un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea respectivă;

-reieşind din reglementările expuse, 299/1, 313 din Codul de procedură penală, art. 13 din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură şi la constatările Curţii Constituţionale, expuse în Hotârîrea nr. 12 din 14.05.2015, se conchide că procurorul ierarhic superior în cazul constatării din oficiu a temeiurilor pentru anularea ordonanțelor de clasare a cauzei penale, încetare a urmăririi penale sau scoatere de sub urmărire penală, cu sau fără clasarea procesului penal, este în drept să adopte hotărîrea corespunzătoare conform prevederilor art.53/1 alin.(2) lit. d) în coroborare cu alin.(4) al art.287 din Codul de procedură penală;

-o altă situație ar fi cînd procurorul, care a emis ordonanţa de clasare a cauzei penale, încetare a urmăririi penale sau scoatere de sub urmărire penală, cu sau fără clasarea procesului penal, ulterior constată temeiuri pentru desființarea/anularea ei, pe motiv de afectare de viciu fundamental sau dacă au apărut fapte noi sau recent descoperite. Doar în acest caz, procurorul urmează să intervină pe caz în ordinea prevederilor art. 287 alin. (2) şi art. 299/2 alin.(2) din Codul de procedură penală, prin întocmirea unui demers motivat şi înaintarea lui judecătorului de instrucţie, cu solicitarea anulării ordonanței respective şi dispunerea reluării urmăririi penale. În asemenea circumstanțe, concluzia instanței că competența exclusivă de reluare a urmăririi penale Legiuitorul a atribuit-o în exclusivitate judecătorilor de instrucţie, este una neîntemeiată;

-în al doilea rînd, hotărârea instanţei de fond este neîntemeiată, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind greşit aplicată legea procesual penală referitor la nulitatea actelor procedurale. Instanţa de judecată la pronunțarea soluției de încetare a procesului penal, a făcut trimitere la prevederile art. 251 CPP, invocînd încălcările care atrag nulitatea actelor procedurale şi, în special, alin. (1) şi (4);

-în acest context, se impune imperios clarificarea chestiunii privitoare la faptul care acte sunt lovite de nulitatea absolută ori relativă, fapt care nu l-a efectuat instanța. Astfel, în speță, ordonanţa de reluare a urmăririi penale este un act procedural şi în cazul în care sînt încălcate prevederile legale referitoare la reluarea urmăririi penale, nu atrage nulitatea absolută a actului procedural respectiv, deoarece nu se află sub incidența art.251 alin.(2) CPP;

-conform alin.(4) al art.251 CPP, încălcarea oricărei altei prevederi legale decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - cînd partea ia cunoştinţă de materialele dosarului, sau în instanţa de judecată - cînd partea a fost absentă la efectuarea acţiunii procesuale, precum şi în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanţă. Din materialul cauzei rezultă că ordonanţa de reluare a urmăririi penale a Procurorului General interimar Eduard

Harunjen, din 17.11.2016, a fost adusă la cunoștință cet. Lesnic Lucian şi apărătorului acestuia;

-în acelaşi mod, partea apărării la momentul efectuării cunoştinței cu ordonanța de reluare a urmăririi penale, înaintării acuzării, la terminarea urmăririi penale - cînd a luat cunoştință de toate materialele dosarului, inclusiv cu ordonanța de reluare a urmăririi penale, nu a invocat încălcarea prevederilor legale referitor la reluarea urmăririi penale, prin urmare, este greşită concluzia instanței, potrivit căreia urmează a fi declarată nulă ordonanţa Procurorului General interimar Eduard Harunjen, din 17.11.2016;

-în al treilea rînd, sentința urmează a fi casată integral, deoarece instanța de fond a admis încălcări ale prevederilor procedural penale la adoptarea sentinței greşit făcînd trimitere la prevederile art. 391 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală la dispunerea încetării procesului penal pe învinuirea lui Lesnic Lucian de comiterea infracțiunii prevăzute exclud de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal al RM, pe motivul că s-au stabilit circumstanțe care posibilitatea tragerii la răspundere penală a inculpatului;

-temeiurile care exclud efectuarea urmăririi penale sînt prevăzute în art. 275 pct. 1) - 9) Cel din urmă pct. 9) repetă conţinutul pct. 6) al art. 391 alin.(1) CPP, însă cu importantă concretizare, şi anume că alte circumstanţele care exclud sau condiționează efectuarea urmăririi penale, trebuie să fie prevăzute de lege;

-din dispozițiile art. 391, 275 CPP, conchidem că, cazul de încălcare a normelor privind reluarea urmăririi penale, nu constituie temei de încetare a procesului penal. Cu atît mai mult că nici normele vizate în conținutul lor, nu conţin indicaţia că o eventuală efectuare a urmăririi penale, cu asemenea încălcări procesuale, trebuie să se soldeze cu adoptarea unei soluții de încetare a procesului penal. Astfel, soluţia instanţei de judecată de încetare a procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, ca urmare a pretinsei nerespectări a normelor privind reluarea urmăririi penale, este nejustificată;

-în concluzie, la îndeplinirea măsurilor prevăzute de art. 100-101 CPP, fiind constatată derogarea de la reglementările privind reluarea urmăririi penale, instanţa de judecată era în drept să se pronunţe, după caz, prin sentință de condamnare ori de achitare, dar nu şi de încetare a procesului penale invocînd art. 391 alin. (1) pct.6) CPP;

-această concluzie rezultă şi din dispozițiile Deciziei Curții Supreme de Justiție din 07 mai 2013, prin care a fost admis recursul în interesul legii formulat de Procurorul General şi stabilit că nu poate fi încetat procesul penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, din motiv că s-a încălcat competența organului de efectuare a urmăriri penale, circumstanța care exclude sau condiţionează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală.

Împotriva sentinței a depus apel suplimentar procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sâli prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunţarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care Lucian Lesnic să fie recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 165 alin.(2) lit. b) din Codul de procedură penală, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani.

În motivarea apelului suplimentar a invocat, că:

-instanţa de fond a interpretat eronat circumstanţele cauzei penale şi nu a luat în considerare argumentele acuzării, or măsurile aplicate de către stat pentru a proteja persoanele de exploatări ilegale, ar trebui să fie eficiente şi să includă nu doar măsuri rezonabile pentru a preveni astfel de infracţiuni, de care autorităţile au avut sau ar fi trebuit;

-reiterează la caz, prevederile art. 53/1 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură penală, procurorul ierarhic superior, pe lângă atribuţiile prevăzute la art. 52 alin. (1), în cadrul urmăririi penale realizează atribuţii pentru exercitarea controlului ierarhic, adică poate anula, total ori parţial, modifică sau completează, prin ordonanţă motivată, actele procurorilor ierarhic inferiori şi ale ofiţerilor de urmărire penală;

-prin Legea nr. 197 din 28 iulie 2016 pentru modificarea şi completarea Codului de procedură a fost modificat conţinutul articolului 287, aşa încit în cuprinsul alin. (2) s-a consfinţit precum că "Reluarea urmăririi penale se dispune de către judecătorul de instrucţie in temeiul demersului procurorului sau in cazul admiterii plingerii depuse impotriva ordonanţei procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire;

-în cuprinsul art. 287 alin.(2) din Codul de procedură penală (în vigoare la data adoptării ordonanţei Procurorului General interimar Eduard Harunjen - 17 noiembrie 2016), a fost stabilită procedura de reluare a urmăririi penale de către judecătorul de instrucţie in temeiul demersului procurorului care a condus sau a exercitat urmărirea penală, fără a se face menţiune despre limitarea sau excluderea atribuţiilor procesuale proprii ale procurorului ierarhic superior, în cadrul controlului ierarhic superior;

-în virtutea prevederilor art. 22 alin.(3), art. 23, art. 53/1 în coroborare cu prevederile art. 287 alin.(4) din Codul de procedură penală, procurorul ierarhic superior poate demara şi exercita controlul ierarhic superior, pentru a asigura tuturor participanţilor la procesul penal, un drept efectiv şi practic în sensul legislaţiei procesual penale, prin prisma legalităţii şi temeiniciei, ordonanţelor de scoatere a persoanei de sub urmărire penală, de încetare a urmăririi penale şi/sau de clasare a cauzei penale, or scopul controlului ierarhic superior, este de a nu admite încălcarea drepturilor fundamentale ale omului, admiterea unui viciu fundamental

interpretarea eronată a circumstanţelor de fapt şi de drept, inclusiv pentru a nu admite consecinţe juridice inoportune;

-acuzatorul de stat consideră că la pronunţarea sentinţei de încetare a procesului penal, prima instanţă, corect, a stabilit circumstanţele de fapt şi just a concluzionat că inculpatul a comis anume infracţiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectandu-se prevederile art. 101 din Codul de procedură penală;

-ordonanţa Procurorului General interimar din 17 noiembrie 2016 nu a fost contestată în ordinea artr. 313 alin. (1) CPP RM, motiv din care aceasta a devenit irevocabilă prin neatacare, respectiv pană în prezent nu o există o confirmare juridică a faptului că ordonanţa în cauză este contrară legii;

-aplicând în speţă raţionamentele nominalizate, este constatat că la materialele cauzei penale lipseşte actul judecătoresc de dispoziţie, prin care s-ar fi verificat legalitatea ordonanţei Procurorului General interimar din 17 noiembrie 2016;

-raportând prevederile art. 251 alin.(2) din Codul de procedură penală la circumstanţele cauzei penale, este de reţinut că ordonanţa procurorului ierarhic superior din 17 noiembrie 2016, emisă cu titlu de control ierarhic superior, prin care a fost anulată ordonanţa procurorului de caz privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală şi clasarea cauzei penale, nu atrage nulitatea absolută a actului procedural respectiv, din motiv că nu se află sub incidenţa art. 251 alin.(2) din Codul de procedură penală;

-din materialele cauzei penale, rezultă că Lucian Lesnic şi apărătorul acestuia au luat cunoştinţă cu ordonanţa de reluare a urmăririi penale emisă de către Procurorul General interimar Eduard Harunjen din 17 noiembrie 2016 şi careva obiecţii asupra acesteia nu a avut, inclusiv la etapa prezentării materialelor de urmărire penală, nefiind invocată încălcarea prevederilor legate referitor la reluarea urmăririi penale.

Procurorul participant Liliana Pasat, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat de procuror și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate.

Avocatul Igor Ciuru, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de procuror ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței de încetare a procesului penal în privința lui Lesnic Lucian.

Inculpatul Lesnic Lucian a solicitat respingerea apelului declarat pe cauză, cu menținerea sentinței adoptate în privința sa.

În cadrul judecării cauzei în instanţa de apel, în vederea respectării indicaţiilor date prin Hotărîrea Plenului CSJ a RM „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” nr.22 din 12.12.2005, modificată prin Hotărîrea Plenului CSJ nr.4 din 30.03.2009 şi nr.10 din 24.12.2010, care indică la faptul că apelul este o continuitate a judecării cauzei, instanța de apel a admis demersurile înaintate de partea acuzării și apărării referitor la reluarea cercetării judecătoreşti pe caz, cu

audierea inculpatului Lesnic Lucian și a părților vătămate *****, *****, *****,*****, precum şi verificarea materialelor cauzei penale, cerere care a fost acceptată de către Colegiu, în cadrul ședinței instanței de apel fiind verificate nemijlocit și sub toate aspectele probele administrate, după cum urmează:

Astfel, fiind audiat în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *inculpatul Lesnic Lucian* a declarat, că cunoaște fapta de care este învinuit, este de acord să dea declarații. A dat declarații și în instanța de fond pe care le susține. Vina nu o recunoaște deoarece nu intra în atribuțiile sale să achite salariile. Pașapoartele au fost trasnmise personal lui Serghei de la părțile vătămate pentru perfectare.

Fiind audiată în şedinţa instanţei de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă *partea vătămată* ***** a declarat, că a fost audiată în instanța de fond și suplimentar nu are ce adăuga. A făcut cunoștință cu Lesnic Lucian prin intermediul tatălui acestuia. În Rusia a fost întîlnită de Orlov Serghei care a suportat și cheltuielile de transport. Lesnic nu le-a căutat de lucru în Rusia. Condițiile de lucru și de trai erau grele, locuiau în vagoane. A indicat că semnătura de la f.d. 8, vol.I este a sa. Nu ține minte ce a declarat la organul de urmărire penală, dar declarațiile au fost fixate corect. În Rusia pașapoartele le-a luat Lesnic Lucian pentru a face înregistrarea legală. Actele au fost întoarse mai tîrziu cînd s-au început discuțiile că nu se achitau salariile. A fost amenințată de Lesnic Lucian prin faptul că atunci cînd servea băuturi alcoolice, intra prin geam, trezea copiii și îi trimitea la lucru noaptea. A lucrat împreună cu toată familia sa. În Moldova a revenit din economiile proprii.

Fiind audiată în şedinţa instanţei de apel, în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *partea vătămată* ***** a declarat, că a fost audiat în instanța de fond, susține declarațiile depuse. Lesnic Lucian era agresiv doar cînd servea băuturi alcoolice. Din spusele lui Lesnic Lucian, salariul urma să fie achitat de el, pînă la urmă nu a fost achitat. A fost promis salariu de 500 dolari pe lună.

Fiind audiată în şedinţa instanţei de apel, în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *partea vătămată* ***** a declarat că susține declarațiile date în instanța de fond.

Fiind audiată în şedinţa instanţei de apel, în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanţă, *partea vătămată****** a declarat că a fost audiat în instanța de fond și susține declarațiile date. Lesnic Lucian era agresiv doar cînd servea băuturi alcoolice. Lesnic Lucian nu a achitat salariul familiei sale. Condițiile de lucru și de trai erau rele, deoarece locuiau în vagoane.

De asemenea, în cadrul ședinței instanței de apel, la solicitarea acuzării, au fost supuse cercetării suplimentare probele conținute în materialele cauzei penale cu consemnarea lor în procesul-verbal al ședinței judiciare, printre care:

Volumul nr. I.

– proces-verbal de consemnare a plîngerii verbale din 06.11.2013, (f.d. 5);

– proces-verbal de audiere a părții vătămate **********, din 06.11.2013, (f.d. 8);

– informație ACCES-Web în privința lui **********, (f.d. 9);

– proces-verbal de audiere a părții vătămate ***** Ion, din 09.12.2013, (f.d. 12-13);

– proces-verbal de audiere a părții vătămate *****, din 10.12.2013, (f.d. 16);

– proces-verbal de audiere a părții vătămate Dinu Igor Grigore, din 10.12.2013, (f.d. 19-20);

– proces-verbal de audiere a părții vătămate *****, din 11.12.2013, (f.d. 23);

– proces-verbal de audiere a părții vătămate minore Dinu Nicolae Grigore, din 11.12.2013, (f.d. 28);

– revendicare pe numele lui Lesnic Lucian *****, (f.d. 38);

– proces-verbal de confruntare din 05.03.2014, între partea vătămată ********** și bănuitul Lesnic Lucian *****, (f.d. 63-66);

– proces-verbal de ridicare din 05.03.2014, cu documentele ridicate anexate, (f.d.68-81);

– adresare nr. 114/216-637015, din 16.01.2015 cu anexe, (f.d. 129-142);

– proces-verbal de ridicare din 17.03.2015, (f.d. 144). – ordonanță de ridicare din 17.03.2015, (f.d. 145);

– proces-verbal de confruntare din 27.04.2015, între învinuitul Lesnic Lucian și partea vătămată *****, (f.d. 148-149);

– proces-verbal de confruntare din 27.04.2015, între învinuitul Lesnic Lucian și partea vătămată Dinu Grigore, (f.d. 150-151);

– comunicare nr. 114/216-871815, din 28.12.2015, cu anexe, (f.d. 171-182);

– ordonanță privind scoaterea persoanelor de sub urmărirea penală din 29.01.2016, (f.d. 189-192);

– ordonanță privind reluarea urmăririi penale din 17.11.2016, (f.d. 194-197).

– proces-verbal de audiere a părții vătămate (suplimentar) **********, din 13.02.2018, (f.d. 214);

Volumul nr. II.

– răspuns de la MAIB nr. 29110/E00078 din 23.03.2018, (f.d. 11-14);

– răspuns de la *****IABANK nr. 234B/SC-18 din 15.03.2018, (f.d. 15-16);

– răspuns de la ENERGBANK nr. 12-04/764 din 13.03.2018, (f.d. 23-27);

– răspuns de la ProCredit Bank nr. 04659 din 07.03.2018, (f.d. 29-34);

– proces-verbal de prezentare a materialelor urmăririi penale din 18.06.2018, (f.d. 55);

– declarațiile martorului Cojocari Igor din 11.08.2020, (f.d. 240);

Volumul nr. III.

– declarațiile părții vătămate ***** din 12.11.2020, (f.d. 2);

– declarațiile părții vătămate ***** din 12.11.2020, (f.d. 3);

– declarațiile părții vătămate********** din 12.11.2020, (f.d. 4);

– declarațiile părții vătămate ***** din 07.12.2020, (f.d. 8);

– declarațiile părții vătămate ***** din 07.12.2020, (f.d. 9);

– declarațiile părții vătămate ***** din 15.03.2021, (f.d. 29-30);

– declarațiile martorului ***** din 13.05.2021, (f.d. 37).

– declarațiile martorului Rusnac *****, din 20.05.2021, (f.d. 42).

Audiind participanţii la proces, verificând argumentele invocate în apelul declarat, prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul procurorului în Procuratura raionului Orhei, Sveatoslav Savin și apelul suplimentar a procurorului în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sâli declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18 august 2021, *urmează a fi admise, din alte motive decât cele invocate, cu casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu dispunerea încetării procesului penal în privința lui Lesnic Lucian învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit.b) Cod penal RM, în temeiul art. 391 alin. (1) pct.5) Cod de procedură penală, din considerentele enunțate în continuare în prezenta decizie.*

În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2) CPP RM, *instanţa de apel judecînd cauza, admite apelul, casînd sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 al.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă.*

Conform art. 409 alin. (1) CPP RM se reglementează, că instanţa de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat şi la persoana la care se referă declaraţia de apel şi numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces.

Potrivit art. 414 alin. (1) CPP RM, instanţa de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanţă, conform materialelor din cauza penală, şi în baza oricăror probe noi prezentate instanţei de apel.

Art. 414 alin. (2) CPP RM reglementează, că instanţa de apel verifică declaraţiile şi probele materiale examinate de prima instanţă prin citirea lor în şedinţa de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Colegiul penal ține să indice, că potrivit prevederilor art. 391 alin. (1) Cod de procedură penală, s*entinţa de încetare a procesului penal se adoptă dacă:*

1) lipseşte plîngerea părţii vătămate, plîngerea a fost retrasă sau părţile sau împăcat;

2) a intervenit decesul inculpatului;

3) persoana nu a atins vîrsta pentru tragere la răspundere penală;

4) există o hotărîre judecătorească definitivă asupra aceleiaşi persoane pentru aceeaşi faptă;

5) există o hotărîre a organului de urmărire penală asupra aceleiaşi persoane pentru aceeaşi faptă *de încetare a urmăririi penale,* ***de scoatere a persoanei de sub urmărire penală*** *sau de clasare a procesului penal*;

6) există alte circumstanţe care exclud sau condiţionează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală; precum şi

7) în cazurile prevăzute în art.54-56 din Codul penal.

(2) În cazul prevăzut în art.332 alin. (2), instanţa încetează procesul penal, cu aplicarea sancţiunii contravenționale prevăzute în Codul contravenţional.

(3) În cazul sentinței de încetare a procesului penal în temeiurile prevăzute la alin. (1) pct. 2), 3) și 7) și la alin. (2), instanța de judecată se pronunță asupra confiscării bunurilor în cazul în care sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 106–106^2 din Codul penal nr. 985/2002.

Reieșind din cele menționate și prevederile legale expuse, analizând temeiurile de încetare din partea descriptivă și din dispozitivul sentinței, Colegiul indică, că instanța de fond deși corect a dispus încetarea procesului penal în privința lui Lesnic Lucian eronat a stabilit încetarea acestuia în temeiul prevăzut la art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe caz fiind aplicabil temeiul de încetare prevăăzut la art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală – *există o hotărîre a organului de urmărire penală de scoatere de sub urmărire penală.*

În astfel de situaţie, instanţa de apel va proceda conform prevederilor art. 415 alin. (1) pct. 2) CPP – „admite apelul, casînd sentinţa total, din oficiu, în baza art.409 al.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă".

Această situaţie rezultă şi din explicaţiile pct.21 al Hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel" modificată prin Hotărîrea Plenului CSJ nr.4 din 30.03.2009, conform căruia „în cazul cînd prima instanţă nu a respectat prevederile art.394 CPP privind întocmirea sentinţei, însă în fapt probele au fost cercetate, instanţa de apel, casînd sentinţa din acest motiv, va continua prin rejudecare cauzei

aprecierea tuturor împrejurărilor şi, respectînd normele procedurale (art.393-397 CPP), va pronunţa o nouă hotărîre conform ordinii stabilite pentru prima instanţă".

De rînd cu aceasta, Colegiul penal reţine, că potrivit pct.14.2 a Hotărîrii Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel", completată prin hotărîrea nr.10 din 24.12.2010, apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în faţa primei instanţe. În cadrul judecării în apel, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de către prima instanţă (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum şi la administrarea oricăror probe noi. Instanţa de apel poate adopta una din soluţiile pe care le poate pronunţa prima instanţă, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunînd după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Potrivit art.14.7 a hotărîrii nominalizate, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunţat ori trebuia să se pronunţe prima instanţă şi care, prin apel, se transmit instanţei de apel sînt următoarele:dacă fapta reţinută ori numai imputată a fost săvîrşită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participaţia, contribuţia materială a fiecărui participant; dacă există circumstanţe atenuante şi agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanţă prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 CPP.

În ce priveşte chestiunile de drept pe care le poate soluţiona instanţa de apel, acestea sunt: dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii; dacă infracţiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menţionate, hotărîrea instanţei de fond urmează a fi desfiinţată, cu rejudecarea cauzei.

Totodată, instanța de apel operează și cu prevederile art.413 alin. (3) CPP, potrivit cărora, instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi, coroborate cu prevederile art.414 al.(6) CPP, potrivit cărora, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Astfel, Colegiul penal indică, că prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Orhei, Alexandru Macovei din 15 aprilie 2014, Lesnic Lucian a fost învinuit de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.165 alin. (2) lit. b), d) Cod penal RM, (f.d.43, vol.I).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Orhei, Alexandru Macovei din 29 ianuarie 2016, Lesnic Lucian *a fost scos de sub urmărirea penală pe motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale componenței de infracțiune, cu clasarea cauzei penale nr. 2013270948 pornită de către SUP a IP Orhei, la 20 noiembrie 2013, pe elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit.b), d) Cod penal RM*, (f.d. 189-192, vol.I).

Ulterior, prin ordonanța procurorului General Interimar, Eduard Harunjen din 17 noiembrie 2016, în temeiul prevederilor art. l, art. 6 pct. 37/1), 44), 53/1, art.255; art.259, art. 287 alin. (4) Cod procedură penală, *s-a dispus anularea ordonanţei din 29.01.2016*, emisă de procurorul în Procuratura raionului Orhei, Alexandru Macovei prin care a fost dispusă scoaterea de sub urmărirea penală a lui Lesnic ***** şi Lesnic Lucian şi clasarea cauzei penale nr. 2013270948, cu *reluarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2013270948*, (f.d. 194-197, vol.I).

Mai mult, raportat la cele indicate mai sus, Colegiul penal reţine că după dispunerea reluării urmăririi penale, legiuitorul, la alin. (4) art. 287 Cod de procedură penală (în vigoare la 07.11.2016) a stipulat, că această acţiune se admite *numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente au afectat hotărîrea respectivă.*

Adică acestea sunt unicele circumstanţe în care intervine derogarea de la principiul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceiaşi faptă, consacrat în alin. (2) al art. 22 Cod de procedură penală.

În speță, contrar alegațiilor invocate în apelurile declarate, ordonanța procurorului în Procuratura raionului Orhei, Alexandru Macovei din 29 ianuarie 2016, de scoatere a lui Lesnic Lucian de sub urmărire penală, cu clasarea cauzei penale nr. 2013270948, a fost anulată prin ordonanța procurorului General Interimar, Eduard Harunjen din *17 noiembrie 2016***,** în lipsa motivelor de reluare a urmăririi penale indicate la art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală*,* or, în ordonanța procurorului General interimar se face referire la faptul că prin ordonanța din 29 ianuarie 2016 de scoatere a lui Lesnic Lucian de sub urmărirea penală nu s-a dat apreciere declarațiilor date de partea vătămată, precum și că nu au fost efectuate suficiente măsuri procesuale privind întru elucidarea adevărului pe cauză care nu se atribuie la fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente au afectat hotărîrea respectivă.

Deci, în circumstanțele de fapt și de drept expuse careva acţiuni de urmărire penală în privinţa lui Lesnic Lucian nu puteau fi efectuate, iar cele efectuate contravin normelor procedurale şi principiului ***non bis in idem***, încălcându-se dreptul lui Lesnic Lucian prevăzut la art.22 Cod de procedură penală şi garantat de art. 4 la Protocolul nr. 7 la CtEDO.

În această ordine de idei, Colegiul penal atestă că potrivit dispoziţiei art. 22 Cod de procedură penală, nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire

penală, judecat sau pedepsit de instanţa judecătorească de mai multe ori pentru aceiaşi faptă.

Principiul „*non bis in idem*” reglementat de norma nominalizată supra îl regăsim şi în art.4 al al Protocolului nr.7 adiţional la Convenţia Europeană a Drepturilor Omului şi libertăţilor Fundamentale, care stipulează că “nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicţiile aceluiaşi stat pentru săvîrşirea infracţiunilor pentru care a fost deja comdamnat printr-o hotărîre definitivă conform legii și procedurii penale ale aceluiaşi stat”.

Astfel, principiul dat se referă nu doar la dreptul persoanei de a nu fi judecat de două ori pentru aceeaşi faptă, dar şi la dreptul acesteia de a nu fi urmărită de două ori pentru aceeaşi faptă de organele de urmărire penală.

În materia apllicării principiului discutat, este relevant şi prezintă interes jurisprudenţa Curţii Europene a Derepturilor Omului, în particular, hotărîrea CtEDO în cauza Zolotuhin c. Rusiei din 10.02.2009, unde Curtea a statuat că art. 4 din Protocolul nr. 7 trebuie înţeles în sensul că el interzice nu numai judecarea, dar şi urmărirea penală a unei persoane pentru o a două “infracţiune”, *în măsura în care aceasta are la origine fapte identice sau fapte care sunt, în substanţă, aceleaşi.*

Curtea Europeană a Drepturilor Omului defineşte că faptele identice sunt faptele care constituie un ansamblu de circumstanţe concrete, care implică de fapt acelaşi inculpat, şi care sînt indisolubil legate între ele în timp şi în spaţiu, a căror existenţă trebuie să fie demonstrată, în scopul de a se putea iniţia urmărirea penală ori spre a se ajunge la o condamnare a autorului acestora.

În circumstanțele menționate, Colegiul constată, că în această cauză a fost încălcat principiul *non bis in idem*, fiind prezentă situaţia cînd persoana a fost urmărită de două ori pentru aceleaşi fapte.

Colegiul notează că printre garanţiile unui proces echitabil, reglementat de art.6 din Convenţia Europeană, se enumără şi faptul că orice persoană are dreptul de a fi judecat în mod echitabil de un tribunal independent şi imparţial, iar cauza penală în privinţa lui Lesnic Lucian nu a fost judecată în mod echitabil, fiind încălcat drepturile inculpatului garantate de Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, cît şi Codul de procedură penală, care echivalează cu o eroare judiciară, care urmează a fi corectată de către instanţa de apel.

Ori, în speță, potrivit art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, sentinţa de încetare a procesului penal se adoptă dacă: *există o hotărîre a organului de urmărire penală de scoatere de sub urmărire penală.*

În aspectul celor menţionate mai sus, Colegiul penal convine că apelurile declarate pe cauză, urmează a fi admise, din alte motive decât cele invocate, sentinţa urmează a fi casată total, cauza rejudecată și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanţă, în aspectul nominalizat.

Conducându-se de art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelul procurorului în Procuratura raionului Orhei, Sveatoslav Savin și apelul suplimentar al procurorului în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sâli declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18 august 2021, se admit, ***din alte motive decât cele invocate***, cu casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei şi se pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează:

Procesul penal în privința lui Lesnic Lucian, în baza art. 165 alin. (2) lit.b) Cod penal RM, *se încetează*, în temeiul prevăzut la art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, în legătură cu faptul că în privința acestuia ***există o hotărîre a organului de urmărire penală de scoatere de sub urmărire penală.***

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la ***08 octombrie 2026.***

Preşedinte de şedinţă, judecător Ion Talpa

Judecătorii Ecaterina Arseni

Cristina Prisacari